

Ti Minutters Vejledning i at have Konto i en Bank.

Efter **James William Gilbert**, Direktor for London og Westminster Bank.

Ved **Joseph Michaelsen**.

1. **E**n Bankier er en Mand, som modtager andre Folks Penge for at opbevare dem sikkert og tilbagelevere dem paa Forlangende, og i det Øjemed har aabent Lokale med Kommiser, Bogholdere og Bøger.

2. Naar et Interessentskab af denne Art kun bestaar af faa Deltagere, kaldes det en Bankierforretning, med hvilket Navn man ogsaa betegner den Forretning, der drives af en enkelt Mand; bestaar det derimod af flere hundrede Deltagere, kaldes det en Bank.

3. En Bankierforretning bestyres sædvanligvis af en eller flere af Deltagerne, og alle Deltagerne benævnes Bankierer. En Bank bestyres af en eller flere Direktører.

4. Bankens Forretning bestaar lige som Bankierernes i at modtage andre Folks Penge og levere dem tilbage paa Forlangende eller efter en forud truffen Overenskomst. Naar nu Nogen indsætter Penge i en af disse Banker, siges han at have aabnet en Konto i Banken, og naar han har aabnet en saadan Konto og vedbliver at indsætte og udtage Penge, siges han at have en løbende Konto eller at have en Kontokurant.

5. I Skotland har saa at sige Enhver Konto i en Bank. Den store Kjøbmand har Konto paa Grund af den store Lettelse, der herved ydes ham i Ledelsen af hans Forretninger; den rige Mand, som ikke driver Handel, har Konto for at faa Rente af sine Indskud, og han holder sine Penge i Banken, indtil han finder Lejlighed til at anbringe dem andensteds til en bedre Rente. Folk af Mellemlassen have Konto paa Grund af den dermed forbundne Bekvemmelighed, og fordi de kunne faa deres Vexler diskonterede og maaske Laan ved at stille tvende Kavtionister, hvilket kaldes Kassekredit. De fattigere Klasser indsætte deres Sparepenge i Banken paa Grund af den dermed forbundne Sikkerhed, og fordi de faa Rente af de Beløb, som indsættes.

6. Andensteds er den Skik at have Konto i en Bank paa ingen Maade saa almindelig som i Skotland. De londonske Banker f. Ex., vare tidligere kun Banker for de Rige, og Bankiererne forlange, at Enhver, der aabner en Konto, altid skal have en passende Sum i Saldo; naar dette Minimum er naaet, kan han ikke tage mere ud af Banken.

Af denne Grund have Folk af Mellemlassen hidtil slet ikke kunnet nyde Godt af denne Institution, og de fattigere Klasser indsætte deres Penge i Sparekasserne, hvor de faa Rente, som de hidtil ikke have kunnet faa af den londonske Bankier.

7. De saakaldte joint-stock-banks forlange dog ikke nogen stor Saldo eller Saldo i det Hele, naar man betaler en lille Sum aarlig i Gebyr. Denne Sums Størrelse fastsættes, naar Kontoen aabnes. Af denne Grund ere Folk med mindre Indtægter og Folk, som anvende hele

deres Kapital i deres Forretning, ogsaa i Stand til at have Konto i en Bank.

8. Den første offentlige eller joint-stock-bank, der oprettedes i London, var London og Westminster Bank, med en Mængde Afdelinger trindt om i Byen, og Oprettelsen af denne Bank blev snart efterfulgt af flere. Men til Trods for det skotske Banksystems Indførelse i London, er det dog langt fra saa almindeligt her som i Skotland at have Konto i en Bank. Jeg skal søge at angive Grundene hertil.

9. Jeg har alt bemærket, at under det gamle System hørte de, der vare udelukkede fra de Lettelser, som ere forbundne med Bankvæsenet, hovedsagelig til Mellemklassen. Disse Folk kunne deles i to Klasser: de, som drive Handel, og de, som ikke ernære sig herved. Jeg henvender mig først til hine.

10. Nu spørger jeg: Hvorfor have I ikke Konto i en Bank? I svare mig, at Eders Forretning er gaaet godt uden det. Saa længe der ingen Banker var, som vilde aabne en Konto med Eder, maatte I naturligvis drive Eders Forretning uden det. Men efter at dette er blevet Tilfældet, mene I fremdeles at kunne komme ud af det uden at have en Konto. Ja naturligvis kunne I det. Men Spørgsmaalet er ikke, hvorvidt I muligvis kunne komme ud af det uden det, men hvorvidt I ikke kunde komme bedre ud af det, naar I havde Konto. I svare, at dette vilde være at spille Bankens Tid. Det vedkommer den og ikke Eder. Det Spørgsmaal, som I skulle afgjøre, er ikke, hvor vidt det at have en Konto vilde være til Nytte for Banken, men hvor vidt det vilde være til Nytte for Eder. Jeg skal fremhæve nogle af Fordelene for Eder.

11. For det Første ville Eders Penge blive opbe-

varede paa et sikkert Sted. I have nu 50 eller 100 Rdl. eller maaske 200 Rdl., som I gjemme i Eders eget Hus; I tage dem op i Eders Soveværelse om Natten, og naar I gaa ud om Søndagen, ere Eders Tanker hjemme hos Pengene. Men Pengeskuffen kan blive bestjaalen af Eders Tjenestefolk, Eders Hus kan blive hjemsøgt af Tyve, eller der kan udbryde Ild i Eders Ejendom, og Pengene gaa tabte. Og undgaa I Tab, undgaa I dog ikke Bekymringen og Ængstelsen. Naar I have lidt flere Penge end sædvanlig, ere I i Frygt og Angst for, at en eller anden ulykkelig Handelse skal indtræffe. Alle disse Ulemper ville I undgaa ved at have en Konto i en Bank.

12. Banken vil ikke blot passe paa Eders Penge, men paa enhver som helst anden Ting, som I overgive til dens Omsorg. I kunne faa en lille Tinæske med Eders Navn paa, og i denne Æske kunne I nedlægge Eders Testamente, Lejekontrakter, Assurancepolicer, kort alle Papirer eller andre Dokumenter, med Hensyn til hvilke der udfordres særlig Omhu. I kunne sende denne Æske til Eders Bank, som vil passe paa den for Eder, og I kunne faa den tilbage naar som helst og lige saa ofte, I ønske. Hvis Eders Ejendele ere forsikrede, er det selvfølgelig urigtigt at gjemme Policen hjemme; thi hvis Huset brænder, vil Policen ogsaa brænde, og hvor er da Legitimationen for Eders Krav paa Assurancekompagniet.

13. En anden Fordel er Tidsbesparelsen. Naar I indkassere Penge, ville I sende dem alle under Et til Banken, og naar I udbetale Penge, ville I udstede Anvisninger paa denne. Nu tager det at udfærdige en Anvisning meget mindre Tid end at udtælle Pengene, som I skulle betale, og maaske sende Bud ud for at faa vex-

lede. I have Vexler, som skulle præsenteres til Betaling, og I kunne afgive disse til Eders Bank, som vil præsenter dem i Eders Sted. Og naar I akceptere Vexler, ville I kunne gjøre dem betalbare ved Eders Bank. I alle disse Tilfælde spares der Tid, og desuden ville Eders Vexler, ved at gjøres betalbare ved en Bank, blive ansete for mere solide.

14. En anden Fordel ved at have Konto i en Bank er den, at Banken vil føre Eders Regnskab for Eder. I kjende Betydningen af et godt Bogholderi, og det fører Banken for Eder. Hvis der indløber en Fejl i Eders egne Bøger, ville Bankens Bøger ofte kunne lede til Opdagelsen af Fejlen. Hvis I have udbetalt en Pengesum, og Vedkommende nægter at have modtaget den, kunne I hen-vise til Banken og producere Eders Anvisning, der er lige saa god som en Kvittering. Ved Hjælp af Bankens Bøger kunne I forfølge Eders Ind- og Udbetalinger efter Aars Forløb, og derfor kunne Regnskaber, med Hensyn til hvilke man er i Tvivl, med Lethed blive opgjorte og godkjendte, og Fejl, hidrørende fra Forglemmelse eller Uagtsomhed, hurtig blive berigtigede.

15. Jeg kunde nævne adskillige andre Grunde, hvorfor I burde have Konto i en Bank. Men hvad jeg har sagt, vil være tilstrækkeligt til at bevæge Eder til at gjøre et Forsøg; og naar I en Gang have aabnet en saadan Konto, ville I finde saa megen Bekvemmelighed derved, at I ikke ville forlange yderligere Grunde for at vedblive. Hvis det ikke skulde svare til Eders Forventninger, kunne I, naar som helst det maatte behage Eder, afslutte Eders Konto.

16. Har Du bestemt Dig for at aabne en Konto i en Bank, bliver den næste Ting at afgjøre, med

hvilken Bank Du vil indlade Dig. Med Hensyn hertil maa jeg overlade det til Dig selv at træffe dit eget Valg. Alle offentlige Banker udgive Prospekter, som indeholde Fortegnelse over deres Direktører, Beløbet af den indbetalte Kapital, Navnene paa Bestyrerne af Filialerne og deres Forretningsregler. Du kan faa enhver Banks Statutter og Reglementer, sammenligne dem og vælge den bedste. Men, hvis Du ikke har andre Grunde, vil jeg raade Dig til at aabne din Konto i den Bank eller Filial af en Bank, som er din egen Forretningsplads nærmest. Du vil ofte komme til at gaa eller til at sende Bud til Banken, og hvis den ligger langt borte, vil megen Tid gaa tabt, og Du vil Tid efter anden føle Dig fristet til hellere at opgive nogle af Fordelene ved at have Konto, end at sende Bud i saa stor en Afstand. Lad derfor din Bank være din Nabo. Husk, at Tid er Penge.

17. Der er ingen Vanskelighed ved at aabne en Konto. Du træder ind i Banken og spørger efter Direktøren. Forklar ham, hvad Du ønsker at gjøre. Han vil give Dig enhver Underretning, Du behøver, og Du modtager uden Betaling en lille Afregningsbog, kaldet en Foliobog, og en Anvisningsbog. Jeg raader Dig at gemme disse Bøger under Laas og Lukke.

18. Du trænger nu ikke mere til videre Raad af mig, da din Bank vil give Dig den nøjagtigste Underretning med Hensyn til Maaden at føre dit Regnskab paa. Ikke desto mindre kan jeg berøre et Par Punkter til din egen Vejledning: Stol ikke aldeles paa din Banks Foliobog, men før selv Regnskab. Debitér din Bank for alle de Beløb, som Du indbetaler i Banken, og krediter den for alle de Anvisninger, som Du udfærdiger, til den Tid, Du udsteder dem. Send hyppig din Foliobog hen for at

blive opgjort i Banken, og sammenhold den altid, naar den kommer tilbage, med dit eget Regnskab. Dette vil berigtige enhver Fejl i Foliobogen. Desuden ere nogle af dine Anvisninger maaske ikke præsenterede til Betaling før adskillige Dage efter, at de ere udstedte, og naar Du saa i Mellemtiden opgjør Balancen med Banken, vil det se ud, som Du har en større rede Beholdning, end Du virkelig har, og dette kan lede til ubehagelige Fejltagelser.

19. Naar Du indsætter Penge i Banken, saa angiv altid det samlede Beløb af hele din indestaaende Kapital og dit Navn fuldt ud. Kassereren vil da strax se, om dit Beløb stemmer. Dette vil spare Tid og forhindre Fejltagelser.

20. Vær altid aaben og ligefrem mod din Bank. Giv Dig ikke ud for rigere, end Du er. Lad ikke Banken diskontere nogen Vexel, med Hensyn til hvilken det er rimeligt, at den ikke punktlig vil blive betalt, naar den er forfalden; og skulde en Vexel ikke blive betalt og gaa tilbage til Dig, saa betal den strax selv. Forsøg ikke paa at overskride din Konto, d. v. s. udsted ikke Anvisninger paa din Bank for flere Penge, end Du har i dens Værge, uden først at erhverve dens Samtykke; og hvis Du giver noget Løfte, vær da sikker paa, at det nøjagtig vil blive holdt. Hvis Du svigter en Gang, vil Banken tøve, førend den fæster Lid til Dig igjen.

21. Skulde Du blive misfornøjet med Noget som helst, der vedrører din Konto, da henvend din Klage til Direktøren selv og ikke til Kontorbetjentene. Lad alle dine Meddelelser finde Sted personlig hellere end skriftlig. Men træk ikke Samtalen for længe ud. Gjør ingen Bemærkninger om Vejret eller om Dagens Nyheder. Gaa strax over til de Forretninger, for hvis Skyld Du er kom-

men, og naar de ere afgjorte, saa gaa. Dette sparer Bankens Tid og giver den et gunstigt Indtryk af din Karakter som Forretningsmand.

22. Hvis Du er i Kompagni med Nogen, skulde Du, foruden at aabne en Konto i din Bank i dit Firmas Navn, tillige aabne en privat Konto for Dig selv, for at dine personlige Affærer kunne blive holdt adskilte fra Firmaets. Eller hvis Du sidder i en udstrakt Forretning og har en stor Familie, er det raadeligt, at Du aabner en særlig Konto i din Bank i din Hustrus Navn, for at dine Forretningsudtællinger og dine Husholdningsudgifter ikke skulle blive blandede sammen paa den samme Konto. Dette er en god Maade til at forvise Dig om det nøjagtige Beløb af dine Husholdningsudgifter.

23. Hvis Du er ansat som Bestyrer af et Gods eller oppebærer Afgifter for en offentlig Institution eller et Velgjørenhedsselskab, bør Du aabne en særlig Konto i din Bank for disse Forretninger og ikke blande andre Folks Penge med dine egne. Dette vil forhindre Fejltagelser og Forvirring i dine Regnskaber. Disse særlige Konti kunne holdes endnu mere afsondrede ved at aabnes i en anden Bank eller ved en anden Filial af den samme Bank.

24. Jeg vender mig nu til alle dem af Mellemlassen, som ikke drive Handel. Du er maaske Præst eller Læge eller Embedsmand, eller Du lever af dine Rentepenge, men hvad Du end er, saa gaar jeg ud fra, at Du ikke lever over dine Evner. Hvis saa er, behøver jeg ikke at spille et Ord paa Dig om at have Konto i en Bank, thi saa er Du nærmere ved en Konto hos Fatigvæsenet eller Arbejdshuset.

24. Adskillige af de Grunde, jeg har anført over for Handelsmanden, ville ogsaa passe for Dig; men der er

en Grund, som taler med meget større Styrke: Nødvendigheden af et nøjagtigt Regnskab. Da Du ikke er Forretningsmand, vil jeg ikke raade Dig til at holde Regnskab over dine Indtægter og Udgifter. Jeg ved, at Du ikke gjør det alligevel. Begynder Du ogsaa paa det, vil Du dog blive træt før Aarets Udløb og kaste Bogen til Side. Men hvis Du har Konto i en Bank, vil den føre dine Regnskaber for Dig, og dens Bøger ville vise Dig, hvorledes dine Sager staa. Alle de Penge, Du indkasserer, maa Du sende til Banken, og alle dine Udbetalinger maa finde Sted ved Anvisninger paa Banken. Hvis Du behøver Lømmepenge, saa træk en Anvisning paa 50 eller 100 Rdl, men udbetal under ingen Omstændigheder noget Beløb uden igjennem din Bank. Din Bog vil blive opgjort hvert Halvaar. Du vil da se det samlede Beløb af dine Indtægter i Løbet af Halvaaret, og dine forskjellige Udgifter til Slagteren, Bageren, Skrædderen o. s. v., da Navnene, paa hvilke Anvisningerne ere udstedte, ville vise Dig, i hvilken Anledning de ere udstedte, og Du bør skrive disse Navne med en tydelig Haandskrift, for at Kontoristerne kunne indføre dem rigtig i Bøgerne. Naar Du nu gennemser din Bog en Gang hvert Halvaar paa denne Maade, vil Du sandsynligvis finde Lejlighed til at indføre en eller anden nyttig Reform i dine Udgifter. Og er Du for lad til at gjøre dette, saa giv din Hustru Bogen, hun gjør det nok.

26. Jeg vender mig nu til en anden Klasse af Folk. Maaske er Du Kontorist eller Pakhusforvalter eller Kommiss eller Tyende, kort, dine Forhold give ikke Anledning til at have nogen løbende Konto i en Bank. Men Du har faaet lidt Penge, som Du kunde ønske at anbringe sikkert og at trække Renter af. Nu vel, saa hør efter:

27. Hvis Summen skulde være under 10 Rdl., eller omtrent 10 Rdl., og det ikke er rimeligt, at Du snart faar Brug for den, saa sæt den i Sparekassen, som vil forrente Pengene efter Forholdet af 1 Sk. daglig af hvert 100 Rdl. Og det træffer sig nu saa heldigt, at Bankerne have begyndt at indføre Sparekasseafdelinger, i hvilke Du til enhver Tid kan indsætte og udtage dine Penge. Henvend Dig derfor til en saadan Sparekasseafdeling.

28. Bankerne ere aabne hver Søndag saa at sige hele Dagen; de ville modtage Pengeindskud til saa at sige ethvert Beløb, og Renter ville blive tilstaaede fra den Dag, de ere indsatte, indtil den Dag, de udtages; og hvis Beløbet er under 1000 Rdl., udfordres der ingen Opsigelse. For alle Beløb, der indsættes paa Rente, give Bankerne Dig en Kontrabog og en Anvisningsbog, gjennem hvilken Du kan trække paa dine Sparepenge, ganske som om Du havde Konto i Banken.

29. Naar Du gaar til Banken for at indsætte paa Rente enhver som helst Sum under 1000 Rdl., behøver Du ikke at spørge efter Direktøren. Giv dine Penge til en eller anden Kontorbetjent, som Du ser staa inden for Disken, og bed om en Kontrabog og en Anvisningsbog.

30. Størrelsen af den Rente, der tilstaaes af de Penge, Du deponerer i Banken, vil afhænge af Pengenes Værdi i Øjeblikket, det vil sige, af den Maade, paa hvilken Banken kan anbringe dem igjen. Thi de Penge, som Du laaner Banken, udlaaner den til Andre. En Del af den Rente, den modtager af Andre, giver den til Dig. En Del beholder den for sig selv, det vil sige for sine Aktionærer, der have sammenskudt Bankens Driftskapital. Jo større Rente den faar af Andre, des mere vil den

give Dig. Jo mindre den faar, des mindre vil den give Dig.

31. Du vil forbavses ved at finde, hvorledes Ønsket om at indsætte Penge i en Bank vil faa Magt over Dig. Da Du havde Pengene i Lommen, var Du formelig begjærlig efter at finde Anledning til at give dem ud. Naar Du har sat Dem i Banken, vil Du være begjærlig efter at finde Anledning til ikke at give dem ud. Vanen er den anden Natur, og jo flere Penge Du sætter ind i Banken, des flere Penge vil Du ønske at kunne sætte ind. Du vil vedblive med at samle og samle, indtil Du vil have samlet en Sum, ved Hjælp af hvilken Du vil kunne rykke op paa et højere Trin i Samfundet.